

APELACIONI SUD, Montpellier

Presuda od 9.II 1966.

Sté Armement Berengier c/a Levy

Prijevoz stvari morem - Odgovornost brodara - Viša sila - Klaузula o brodarovoj neodgovornosti za štete nakon iskrcaja
- Premda je klaузula kojom brodar isključuje ili ograničava svoju odgovornost za štete nastale nakon iskrcaja tereta načelno dopustiva, ipak ona ne može doći do primjene ako je šteta prouzrokovana grubom nepažnjom - O gruboj nepažnji se radi kad je brodar bezrazložno zatezao predaju tereta primaocu osam mjeseci nakon iskrcaja, unatoč primaočevu požurivanju da mu se roba izruči - Brodar pod ovom pretpostavkom odgovara i za štetu koja je nastala višom silom - Pod istom pretpostavkom brodar se ne može oslobođiti odgovornosti navodom da bi roba, koja je sa strane nadležnih organa zaplijenjena, bila zaplijenjena i da se nalazila kod primaoca

Brodar je primio na prijevoz 124 prazne bačve. Kad je teret stigao na odredište, brodar ga je uskladištilo, i unatoč višestrukom pismenom požurivanju primaočevu da mu se bačve izruče, ne samo da brodar to nije učinio, nego na požurnice nije uopće ni odgovarao. Nakon što je roba stajala u brodarovom skladištu osam mjeseci, nadležni organi su ju zaplijenili u korist jednoga poduzeća koje je bilo vlasnik bačava.

Primalac tuži brodaru za naknadu štete.

Prvostepeni sud je brodara proglašio odgovornim, a drugostepeni je tu presudu potvrdio.

Brodar u svoju obranu navodi uglavnom slijedeće razloge:

Šteta je nastala zaplijenom nadležnih organa, dakle višom silom, tj. iz razloga zemlje koje on ne odgovara. U teretnici je navedena klaузula kojom se brodar oslobođa od odgovornosti za štete nastale nakon iskrcaja tereta koja je klaузula općenito dopustiva. Osim toga ne postoji ni kauzalna veza između njegova propusta i štete, jer da je on i na vrijeme predao bačve, one bi bile zaplijenjene kod primaoca.

Sud nije prihvatio nijedan od ovih brodarovih prigovora.

Tačno je da je klaузula na koju se brodar poziva načelno dopustiva. Međutim ona ne može doći do primjene ako je šteta prouzrokovana brodarovom grubom nepažnjom. U konkretnom slučaju upravo se radilo o takvoj krivnji. Brodarov postupak, naime, da osam mjeseci nije ni odgovorio na pismene zahtjeve

primačeve da mu se izruči roba, i unatoč tome što se teret kod njega nalazio, ne može biti ocijenjen nikako drugčije nego kao gruba nepažnja. Pod ovom pretpostavkom brodar odgovara i za višu силу koja se ne bi dogodila da je teret na vrijeme predan. Nije opravдан ni prigovor da izmedju brodarovog propusta i štete nema uzročne veze, jer da bi roba bila zaplijenjena i da se nalazila kod primaoca, kaže sud, niko ne može znati što bi primalac učinio s robom da mu je ona na vrijeme predana.

/DMF 1966, str.673/

B.J.

APELACIONI SUD, Paris

Presuda od 14.II 1966.

S.A.R.L. H.Raetz et Cie c/a
Agence maritime Strauss et Sté
française des transports
Gondrand frères

Slaganje tereta na brod - Odgovornost slagača - Odgovornost brodskog agenta - Ograničenje odgovornosti - Primjena prava - Slagač je odgovoran brodskom agentu s kojim je sklopio ugovor o ukrcaju robe za štetu koja je nastala slabim slaganjem tereta - Slagač je za štetu odgovoran i ako se nije moglo tačno utvrditi u čemu se sastojala nepravilnost slaganja, ako je inače utvrđeno da se šteta mogla dogoditi samo radi toga što je teret bio nepravilno složen - Brodski agent može tužiti u vlastito ime i sud se po službenoj dužnosti ne može upuštati u ispitivanje agentove legitimacije, ako stranke u tom pogledu ništa ne prigovore - Slagač je za štetu odgovoran do granice brodarove odgovornosti - To isto vrijedi za brodskog agenta koji je tužen za štetu nastalu izvršenjem ugovora o prijevozu ako ne stavi prigovor po-manjkanja pasivne legitimacije nego preuzima brodarovu odgovornost - Cinjenica da agent, koji odgovara trećemu za štetu prouzrokovana od strane slagača, dobровoljno plaće više nego li je po zakonu dužan, ne utječe na granice slagačeve odgovornosti koji i pod ovom pretpostavkom odgovara do zakonskih granica brodarove odgovornosti - Ako za ugovor o prijevozu nije izdana teretnica, na odnose stranaka neće se primijeniti Konvencija o teretnici od 1924. nego interno pravo, premda inače postoje sve druge pretpostavke za primjenu te Konvencije - Granice odgovornosti iz navedene Konvencije u iznosu od 100 funti pretvaraju se u vrijednost zlata koja je vrijedila za funtu 1924. godine - Ta vrijednost iznosi 7,322381 grama zlata

Špediter je, izvršavajući nalog svoga komitenta, preko brodskog agenta zaključio ugovor o prijevozu jedne